

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 4 sierpnia 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.10.1.2023.AK

**Pani
Beata Rocznik
Kierownik Schroniska dla Osób
Bezdomnych w Złocięncu,
prowadzonego przez
Stowarzyszenie Klub Abstynenta
„Carpe Diem” w Złocięncu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej² zespół inspektorów Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 18-19 stycznia 2023 r. kontrolę kompleksową w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Złocięncu, prowadzonym przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 6 lipca 2023 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Schroniska dla Osób Bezdomnych w Złocięncu prowadzonego przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z uchybieniami³.

Stowarzyszenie „Carpe Diem” w ramach swojej działalności prowadzi Schronisko dla Osób Bezdomnych, które mieści się w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Kościelnej 2 w Złocięncu. Zarząd Stowarzyszenia kieruje całokształtem jego działalności, w tym podpisuje umowy i porozumienia wynikające z celowej działalności Stowarzyszenia oraz administruje majątkiem i funduszami Stowarzyszenia. Stowarzyszenie reprezentują wszyscy członkowie Zarządu działający łącznie, a przy rozporządzaniu majątkiem prezes lub zastępca prezesa wraz z sekretarzem.

Nieruchomość, w której działa Stowarzyszenie i mieści się Schronisko, należy do Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Złocięncu. Stowarzyszenie podpisało dnia 1 stycznia 2022 r. umowę bezpłatnego użyczenia obiektu na cele statutowe z ww. Parafią, na okres do dnia 31 grudnia 2026 r.

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285)

³ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Budynek, w którym znajduje się Schronisko dla Osób Bezdomnych, składa się z czterech kondygnacji. Posiada dwa wejścia i jest ogrodzony od strony podwórza. Obiekt nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu. W Schronisku znajduje się 19 pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania, w tym 8 pomieszczeń mieszkalnych. Schronisko posiada ogółem 30 miejsc, bez podziału na liczbę miejsc dla określonej płci. Na dzień kontroli w Placówce przebywało łącznie 11 osób.

Zarząd Stowarzyszenia podjął Uchwałę Nr 01/2023 z dnia 3 stycznia 2023 r. w sprawie wykonywania obowiązków kierownika Schroniska dla Osób Bezdomnych, wyznaczając Panią Beatę Rocznik na kierownika Schroniska. W dniu 18 stycznia 2023 r. zawarta została umowa wolontariacka pomiędzy Stowarzyszeniem a Panią Beatą Rocznik w zakresie pełnienia obowiązków kierownika Schroniska w Złocieńcu, na czas określony - do 31 grudnia 2023 r. W toku przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono, że w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 2 stycznia 2023 r. (tj. przed datą wejścia w życie ww. uchwały) Schronisko nie miało kierownika, Schroniskiem w tym czasie kierował kolegialnie Zarząd Stowarzyszenia.

Schronisko posiada Regulamin obowiązujący od 6 lutego 2020 r. Regulamin określa strukturę organizacyjną, zasady przyjmowania, obowiązki, prawa oraz zasady zwolnienia osób korzystających ze Schroniska. W związku z wprowadzonymi zmianami organizacyjnymi w sposobie kierowania Schroniskiem (zawarcie w dniu 18 stycznia 2023 r. umowy o wolontariat w zakresie pełnienia obowiązków kierownika Schroniska), należy uaktualnić § 1 Regulaminu, który na dzień przeprowadzania kontroli brzmiał cyt.: „*Schroniskiem kieruje Zarząd Stowarzyszenia, który jest odpowiedzialny za właściwe funkcjonowanie placówki oraz personelu, którego jest zwierzchnikiem. Personel podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Stowarzyszenia*”.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. W wyniku analizy akt osobowych ustalono, że Pani Beata Rocznik spełnia określone wymogi do kierowania jednostką.

Wymagania kwalifikacyjne pracowników socjalnych określa art. 116 ust. 1 oraz art. 156 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni⁴ w schronisku powinien być zatrudniony co najmniej jeden pracownik socjalny, na nie więcej niż 50 osób w nim przebywających. Ustalono, że Schronisko zapewnia pracownika socjalnego, który posiada odpowiednie kwalifikacje - w formie wolontariatu.

Wymagania kwalifikacyjne opiekunów w schronisku określa art. 48a ust. 2g pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, że do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się opiekunów posiadających:

⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896)

- a) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub
- b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

W Schronisku w Złocięncu w okresie kontrolnym pracowało w ramach wolontariatu 4 opiekunów. Mieszkańcy Schroniska mają zapewnioną opiekę jednego opiekuna w porze dziennej i nocnej. Dyżury opiekunów są każdorazowo dokumentowane godzinowo. W trakcie kontroli ustalono, że opiekunowie zatrudnieni w Schronisku posiadali wymagane wykształcenie. W dniu kontroli opiekunowie nie mieli ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, wymaganego zgodnie z art. 48a ust. 2g pkt 2 ppkt a i b ustawy o pomocy społecznej. Certyfikaty z dnia 9 lutego 2023 r., potwierdzające ukończenie przez opiekunów szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, dostarczono do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie po przeprowadzonej kontroli.

Ponadto w Placówce zatrudniony jest pedagog resocjalizacyjny.

W Schronisku funkcjonuje książka zameldowań. Wpisywane są do niej m.in. dane osób bezdomnych przyjętych do Placówki oraz daty ich wyrejestrowań.

Mieszkańcy mają zapewnioną możliwość:

- całodobowego przebywania w Schronisku, gdzie zapewnione jest miejsce do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C,
- spożycia posiłku oraz dostępu do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
- skorzystania z węzła sanitarnego, w tym z prysznicza,
- prania i suszenia odzieży,
- korzystania z pomieszczeń ogólnego użytku oraz pomieszczenia do rozmów indywidualnych,
- dostępu do informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.

Ponadto mieszkańcy Schroniska mają zapewnioną możliwość korzystania z usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, m.in. przez:

- trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów,
- uczestnictwo w grupach wzajemnego wsparcia,
- trening prowadzenia gospodarstwa domowego,
- korzystanie z doradztwa pedagoga resocjalizacyjnego,
- korzystanie z pomocy środowiskowych specjalistów Regionalnego Centrum Kryzysowego z Drawska Pomorskiego (w formie wizyt środowiskowych).

Schronisko współpracuje ze Stowarzyszeniem Semafor, które prowadzi Centrum Integracji Społecznej w Złocięncu – porozumienie o współpracy dotyczy m.in. aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców Schroniska, korzystania z usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Prowadzona jest współpraca Schroniska ze Stowarzyszeniem Klub Abstynenta „Nike” w Złocięncu, zapewniającym kompleksową pomoc dla osób z problemem alkoholowym.

Mieszkańcy Schroniska mają możliwość uczestniczenia w zajęciach integracyjnych, np. ogniskach, grillach, warsztatach. Organizowane są wspólne spotkania świąteczne.

Dla osób przebywających w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Złocięncu opracowywany jest Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności, realizowany w Schronisku. Przedstawione przez Stowarzyszenie umowy na realizację Indywidualnego Programu zawierały:

- indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności, składający się m.in. z:
 - a) analizy sytuacji osoby bezdomnej (z uwzględnieniem m.in. sytuacji rodzinnej i materialnej, zdolności do zatrudnienia, powodu i okresu pozostawania osoby w bezdomności, a także sytuacji zdrowotnej oraz dochodowej),
 - b) zakresu działań osoby bezdomnej - aktywizujących,
 - c) zakresu działań pracownika socjalnego - wspierających,
 - d) wykazu partnerów w realizacji zadań (w tym: osób indywidualnych, instytucji),
 - e) harmonogramu działań podejmowanych przez osobę bezdomną;
- wykaz spotkań z datami i podpisami stron;
- harmonogram, zawierający szczegółowe cele, terminy, działania i rezultaty zakładane do osiągnięcia w toku realizacji Indywidualnego Programu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym nie może być mniejsza niż 4 m²/osobę (w przypadku łóżek piętrowych nie mniejsza niż 3 m²/osobę). W ramach przeprowadzonych w trakcie kontroli oględzin stwierdzono, że Schronisko spełniało powyższe wymogi. Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej jedno okno, zapewniony jest swobodny dostęp do szaf oraz łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na kołdrę). W ocenie kontrolujących pomieszczenia spełniają standard pod względem wyposażenia.

Schronisko zostało wyposażone w odpowiednią liczbę misek ustępowych i urządzeń natryskowych, która została określona rozporządzeniem w sprawie minimalnych standardów.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem w schroniskach dla osób bezdomnych powinien znajdować się 1 pisuar dla 20 mężczyzn. W Placówce zapewniono 1 pisuar na 30 mieszkańców. Z uwagi na brak podziału miejsc ze względu na płeć, zespół kontrolujący stwierdził, że obiekt nie spełnia minimalnych standardów w zakresie ilości pisuarów. W świetle powyższego należy stwierdzić, że ponieważ termin realizacji obowiązku dostosowania schronisk dla osób bezdomnych do minimalnych standardów w zakresie podstawowych usług oraz minimalnych standardów obiektów został określony do dnia 31 grudnia 2023 r., dokonane przez zespół kontrolujący ustalenia w tym zakresie pozostają bez wpływu na ocenę kontrolowanej jednostki. Kierownikowi Schroniska wskazano na konieczność dostosowania ilości pisuarów adekwatnie do regulaminowej liczby miejsc w Schronisku.

Ponadto w budynku znajdują się wymagane przez standard pomieszczenia ogólnego przeznaczenia, tj. zaplecze kuchenne do sporządzania posiłku i gorącego napoju, pomieszczenie kuchenne (mogące pełnić funkcję jadalni) oraz świetlica. W budynku jest wydzielone pomieszczenie na pracownię komputerową, ale w okresie kontroli nie było ono wyposażone w komputer z dostępem do internetu. Kierownikowi Schroniska wskazano na konieczność wyposażenia pracowni komputerowej w niezbędny sprzęt z dostępem do internetu dla potrzeb mieszkańców Placówki do dnia 31 grudnia 2023 r. Temperatura

w pomieszczeniach mieszkalnych była zgodna z określoną w rozporządzeniu - mieszkańcy mieli możliwość dostosowania temperatury zgodnie ze swoimi preferencjami. Pomieszczenia były wietrzone. W pokojach znajdują się okna, które zapewniają dostęp do światła dziennego. Czystość na terenie obiektu utrzymują osoby przebywające w Placówce. Podczas czynności kontrolnych w pomieszczeniach sanitarnych, mieszkalnych i pozostałych pomieszczeniach budynku było czysto i schludnie.

W kontrolowanym okresie Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu posiadało dwie umowy podpisane z gminami dot. zapewniania tymczasowego schronienia osobom bezdomnym w postaci schroniska dla osób bezdomnych. Według informacji przekazanych przez Zarząd Stowarzyszenia, większość osób przebywających w Schronisku samodzielnie opłaca swój pobyt, na co zezwala regulamin Schroniska. W okresie kontroli w Schronisku przebywała jedna osoba skierowana przez gminę na podstawie decyzji administracyjnej. W dokumentacji znajdował się podpisany z tą osobą Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności oraz decyzja przyznająca schronienie i określająca zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w Schronisku. Program szczegółowo opisywał podejmowane działania, cele, terminy, zakładane rezultaty i stopień ich osiągnięcia.

Stowarzyszenie „Carpe Diem” wykonało w 2022 r. na zlecenie Wojewody Zachodniopomorskiego zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej pt. „Prowadzenie schroniska dla osób bezdomnych” w ramach obszaru I „Programu współpracy Wojewody Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2023”. Zadanie obejmowało zabezpieczenie miejsc noclegowych dla osób bezdomnych, w tym zapewnienie bieżącej działalności związanej z prowadzeniem Schroniska, a także zabezpieczenie dyżurów specjalistów na terenie Schroniska w okresie objętym umową oraz obsługą finansową zadania.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienie, a także niedostosowanie kontrolowanej placówki do minimalnych standardów określonych rozporządzeniem, odpowiedzialność ponosi kierownik kontrolowanej jednostki.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam

jako zalecenie zwykłe:

zaktualizować zgodnie z obowiązującą strukturą organizacyjną regulamin Schroniska dla Osób Bezdomnych w Złocięncu prowadzonego przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu.

Zgodnie art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji powyższego zalecenia.

Ponadto zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 16 listopada 2022 r. o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów (Dz. U. z 2022, poz. 2754 ze zm.) *podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach (...) są obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, do dnia 31 grudnia 2023 r.*

Informuję, że jest Pani zobowiązana dostosować Schronisko dla Osób Bezdomnych w Złocięncu, prowadzone przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu, do minimalnych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ww. terminie.

W celu dostosowania Placówki należy zapewnić odpowiednią ilość pisuarów oraz wyposażyć pomieszczenie przeznaczone na pracownię komputerową w komputer z dostępem do internetu.

Wobec powyższego proszę również o przekazanie pisemnej informacji o podjętych działaniach mających na celu dostosowanie kontrolowanej jednostki do minimalnych standardów.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Tomasz Wójcik
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Właściwy podpis i pieczęć na oryginale

Do wiadomości:

1. Pani Aneta Reszka - Prezes Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu;
2. Pan Ryszard Kijeński - Gospodarz Klubu Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu.